

ΚΟΣΜΗΤΟΛΟΓΙΑ

Σχεδιασμός - Εργασίες προεκτύπωσης - Φιλμ - Μοντάζ:
ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΒΑΝΗ ΑΒΕ

ISBN 960-8171-94-6

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ

Καρμένου-Παπαγεωργίου Ελένη
Κοτονιάς Γεώργιος
Σκανδάλη Αναστασία

ΚΟΣΜΗΤΟΛΟΓΙΑ

Τ. Ε. Ε.
ΤΟΜΕΑΣ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗΣ – ΚΟΜΜΩΤΙΚΗΣ
Ειδικότητα: Αισθητικής Τέχνης
Β' Τάξη
Α' Κύκλος

ΑΘΗΝΑ 2001

Οι συγγραφείς:

Καρμένου-Παπαγεωργίου Ελένη, Χημικός MSC, Εκπαιδευτικός

Κοτονιάς Γεώργιος, Τεχνολόγος Τροφίμων – Δ/ντής ΙΕΚ ΣΔΣΤΕ, Εκπαιδευτικός ΠΕ18

Σκανδάλη Αναστασία, Χημικός

Επιτροπή Κρίσης:

Δούκας Γεώργιος, Χημικός, Εκπαιδευτικός ΠΕ4

Καραγεωργοπούλου Αναστασία, Χημικός MSC, Εκπαιδευτικός ΠΕ4

Παναγιωτόπουλος Δημήτριος, Χημικός PhD

Συντονιστής:

Βαχλιώτη Μαρία, Φιλολόγος

Γλωσσική Επιμέλεια:

Αλιφεροπούλου Μαρία, Φιλολόγος

Ηλεκτρονική Επεξεργασία:

Μεργούνη Καλλιόπη, Εκπαιδευτικός Β/μιας Εκπ/σης

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ

Υπεύθυνος του Τομέα Αισθητικής-Κομμωτικής

Μαρίνου-Βελεντζά Αγγελική, Μόνιμη Πάρεδρος Π.Ι.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

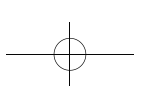
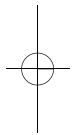
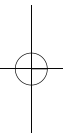
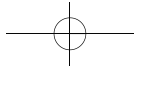
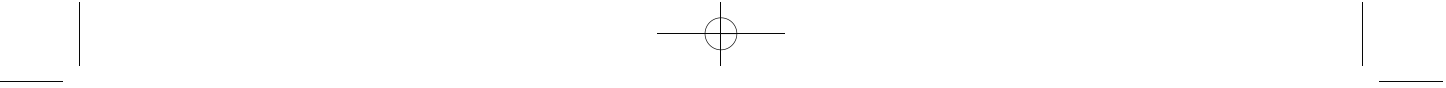
Κεφάλαιο 1 – Εισαγωγή	15
1.1 Ορισμός καλλυντικού προϊόντος	15
1.2 Χαρακτηριστικά καλλυντικού προϊόντος	16
1.3 Επισήμανση καλλυντικών προϊόντων	17
1.4 Το Δέρμα – Δομή και λειτουργία	18
1.4.1 Η επιδερμίδα	18
1.4.2 Κυρίως δέρμα ή χόριο	19
1.4.3 Υπόδερμα	20
Ανακεφαλαίωση	21
Κεφάλαιο 2 – Συστήματα Διασποράς	23
2.1 Συστήματα – Ταξινόμηση Συστημάτων	23
2.2 Φάση – Επιφάνεια διαχωρισμού – Επιφανειακή Τάση	24
Ανακεφαλαίωση	26
Ερωτήσεις	27
Κεφάλαιο 3 – Επιφανειοενεργές ή Επιφανειοδραστικές ουσίες	29
3.1 Επιφανειοενεργές ή Επιφανειοδραστικές ουσίες	29
3.2 Κατηγορίες Επιφανειοδραστικών ουσιών	31
3.3 Υδροφιλική – Λιποφιλική ισορροπία	32
3.4 Υπολογισμός της HLB ενός προϊόντος που περιέχει μίγμα γαλακτωματοποιητών	33
3.5 Χρήση των επιφανειοδραστικών ουσιών ανάλογα με την τιμή της HLB αυτών	34
Ανακεφαλαίωση	37
Ερωτήσεις	38
Κεφάλαιο 4 – Γαλακτώματα	41
4.1 Εισαγωγή	41
4.2 Θεωρίες σχηματισμού γαλακτωμάτων	41
4.3 Τύποι γαλακτωμάτων	43
Ανακεφαλαίωση	44
Ερωτήσεις	45
Εργαστηριακές ασκήσεις	46

Κεφάλαιο 5 – Συντηρητικά	49
5.1 Εισαγωγή	49
5.2 Μικροβιολογία καλλυντικών	49
5.3 Ιδιότητες και δραστικότητα των συντηρητικών	52
5.4 Ταξινόμηση συντηρητικών	53
5.5 Πηγές μόλυνσης	54
5.6 Ανιχνεύσεις συντηρητικών	54
Ανακεφαλαίωση	55
Ερωτήσεις	56
Κεφάλαιο 6 – Αντιοξειδωτικά	59
6.1 Εισαγωγή	59
6.2 Παράγοντες που επιδρούν στην τάγγιση	59
6.3 Ιδιότητες αντιοξειδωτικών	60
6.4 Τα κυριότερα αντιοξειδωτικά	60
6.5 Ανίχνευση αντιοξειδωτικών	61
Ανακεφαλαίωση	62
Ερωτήσεις	63
Κεφάλαιο 7 – Χρωστικές ύλες	65
7.1 Εισαγωγή	65
7.2 Χρώμα – Λάκα – Πιγμέντο	65
7.3 Κατηγορίες χρωστικών ουσιών σύμφωνα με τη Νομοθεσία	66
7.4 Κατηγορίες χρωστικών ουσιών σύμφωνα με τη Χημική τους Σύσταση	67
7.4.1 Φυσικές χρωστικές ουσίες	67
7.4.2 Ανόργανες χρωστικές ουσίες	68
7.4.3 Συνθετικές χρωστικές ουσίες	70
7.4.4 Φθορίζουσες χρωστικές ουσίες	70
Ανακεφαλαίωση	71
Ερωτήσεις	72
Κεφάλαιο 8 – Κρέμες	73
8.1 Εισαγωγή	73
8.2 Ταξινόμηση	73
8.2.1 Κρέμες καθαρισμού	75
8.2.2 Κρέμες νύκτας και μασάζ	78
8.2.3 Κρέμες ημέρας	83

8.2.4 Κρέμες χεριών και σώματος	85
8.2.5 Κρέμες για όλες τις χρήσεις	86
Ανακεφαλαίωση	88
Ερωτήσεις	89
Εργαστηριακές ασκήσεις	91
Κεφάλαιο 9 – Λοσιόν	97
9.1 Εισαγωγή	97
9.2 Λειτουργίες των λοσιόν	98
9.3 Πρώτες ύλες των λοσιόν	98
9.4 Είδη λοσιόν	101
9.4.1 Στυπτικές λοσιόν	101
9.4.2 Τονωτικές λοσιόν	102
Φτιάξτε το μόνοι σας	105
Εργαστηριακές ασκήσεις	106
Ανακεφαλαίωση	109
Ερωτήσεις	110
Κεφάλαιο 10 – Μάσκες	111
10.1 Εισαγωγή	111
10.2 Χαρακτηριστικές ιδιότητες μιας μάσκας ομορφιάς	112
10.3 Ταξινόμηση των μασκών ομορφιάς	112
10.3.1 Αργιλώδεις μάσκες	114
10.3.2 Μάσκες κεριών	116
10.3.3 Υδροκολλοειδείς μάσκες	117
10.3.4 Γαλακτοποιημένες μάσκες ή κρεμομάσκες	120
Ανακεφαλαίωση	122
Ερωτήσεις	124
Εργαστηριακές ασκήσεις	126
Φτιάξτε το μόνοι σας	127
Κεφάλαιο 11 – Αντηλιακά προϊόντα	131
11.1 Ο ήλιος	131
11.2 Υπεριώδης ακτινοβολία και επίδραση στο δέρμα	133
11.3 Ηλιακό μαύρισμα – Φυσικοί προστατευτικοί μηχανισμοί του δέρματος	135
11.4 Αποτελέσματα της ηλιακής ακτινοβολίας στο δέρμα	137

11.5 Αντηλιακά προϊόντα – Τρόπος δράσης	140
11.6 Δείκτης προστασίας SPF – Φωτότυποι	143
11.7 Αποτελεσματικότητα και ιδιότητες των αντηλιακών προϊόντων ...	146
11.8 Μορφές αντηλιακών προϊόντων	147
Ανακεφαλαίωση	150
Ερωτήσεις	152
Εργαστηριακές ασκήσεις	154
Κεφάλαιο 12 – Προϊόντα Καθαρισμού	159
12.1 Εισαγωγή	159
12.2 Καθαρισμός με νερό	159
12.2.1 Σαπούνια	159
12.2.2 Αφρόλουτρα	164
12.2.3 Σαμπουάν	167
12.3 Καθαρισμός με λιπαρές ουσίες	170
12.4 Μηχανικός καθαρισμός του δέρματος	171
Ανακεφαλαίωση	172
Ερωτήσεις	173
Εργαστηριακές ασκήσεις	174
Κεφάλαιο 13 – Συσκευασία καλλυντικών προϊόντων	179
13.1 Εισαγωγή	179
13.2 Σκοπός της συσκευασίας	179
13.3 Είδη συσκευασίας	180
13.4 Υλικά συσκευασίας	181
13.4.1 Ανόργανα υλικά συσκευασίας	183
13.4.2 Συνθετικά υλικά συσκευασίας	185
13.5 Καπάκια – Πώματα	188
13.6 Συσκευασία καλλυντικών προϊόντων με πίεση	188
13.7 Κριτήρια επιλογής των υλικών συσκευασίας	189
13.8 Από τι εξαρτάται η συσκευασία	190
Ανακεφαλαίωση	191
Ερωτήσεις	192
Εργασία	193
Κεφάλαιο 14 – Τοξικολογία	195
14.1 Εισαγωγή	195

14.2	Ανεπιθύμητες ενέργειες από τα καλλυντικά	196
14.3	Δερματικές αντιδράσεις	196
14.3.1	Τοξική αντίδραση	197
14.3.2	Δυσανεξία	197
14.3.3	Φωτοαντιδράσεις	199
14.4	Κατηγορίες ερεθιστικών ή αλλεργιογόνων ουσιών	200
14.5	Αξιολόγηση ασφάλειας καλλυντικών προϊόντων	
	στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα	202
	Ανακεφαλαίωση	205
	Ερωτήσεις	206
	Γλωσσάρι	211
	Βιβλιογραφία	219

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Το βιβλίο Κοσμητολογία απευθύνεται κυρίως στους μαθητές και στις μαθήτριες της Β' τάξης του 1ου κύκλου της Ειδικότητας Αισθητικής του Τομέα Αισθητικής – Κομμωτικής των Τ.Ε.Ε. Καλύπτει τις απαιτήσεις του Αναλυτικού Προγράμματος του μαθήματος και ανταποκρίνεται στη νοητική ανάπτυξη και κριτική ικανότητα των μαθητών-τριών.

Η προσπάθεια για την παρουσίαση αυτού του έργου αποβλέπει στον εφοδιασμό των μαθητών με γνώσεις και δεξιότητες, που αφορούν την τεχνολογία των καλλυντικών, όχι μόνο κατά τη διάρκεια των σπουδών τους, αλλά και για τη μετέπειτα επαγγελματική τους απασχόληση.

Αποσκοπεί στην εφαρμογή των βασικών θεωρητικών γνώσεων για την παρασκευή ποιοτικών προϊόντων. Ιδιαίτερα στοχεύει στο να εξοικειωθεί ο Αισθητικός με τα συστατικά των καλλυντικών προϊόντων, τις διαφορετικές καλλυντικοτεχνικές μορφές και να κατανοεί τις ευεργετικές ιδιότητες αυτών με βάση τις ιδιότητες των συστατικών τους.

Παρέχει τη δυνατότητα ερμηνείας διαφόρων όρων και εννοιών της Κοσμητολογίας, όπως των κατηγοριών και των ιδιοτήτων των πρώτων υλών που χρησιμοποιούνται για τη σύνθεση του τελικού προϊόντος και περιγράφει την πορεία της τεχνικής που πρέπει να ακολουθήσει ο μαθητής προκειμένου να έχει επιτυχή αποτελέσματα.

Τέλος πιστεύουμε ότι το περιεχόμενο του βιβλίου είναι χρήσιμο βοήθημα και για τους μαθητές της Ειδικότητας Βοηθών Φαρμακείου των Τ.Ε.Ε.

Οι συγγραφείς

